

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W RZESZOWIE

35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

tel.: (017) 859 00 50 www.rzeszow.rio.gov.pl

UCHWAŁA Nr 14/ 2 /2023

SKŁADU ORZEKAJĄCEGO
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W RZESZOWIE

z 28 listopada 2023 roku

URZĄD GMINY GORZYCE
Wpłynęło - Kancelaria Ogólna

2023 -11- 30

Nr Rejestru 10964/2023

Ilość załączników

w sprawie: opinii o przedłożonym projekcie uchwały budżetowej gminy Gorzyce na rok 2024

Na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w osobach:

1. Iwona Stępień	- przewodniczący
2. Mirosław Paczocha	- członek
3. Janusz Mularz	- członek

po rozpatrzeniu projektu uchwały budżetowej gminy Gorzyce na 2024 r.

postanawia:

przedłożony projekt zaopiniować pozytywnie, z uwagami dotyczącymi:

- wyodrębnienia dochodów i wydatków w § 8 ust. 2 projektu,
- wyodrębnienia dochodów i wydatków w § 8 ust. 3 projektu,
- przeznaczenia nadwyżki budżetu w § 3 projektu,
- wydatków funduszu sołectkiego sołectw Motycze Poduchowne, Wrzawy, Zalesie Gorzyckie, Sokolniki,
- błędnego powołania podstawy prawnej przy określeniu szczególnej zasady wykonywania budżetu w § 11 ust. 2 projektu,
- nieokreślenia szczególnej zasady wykonywania budżetu na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U z 2023, poz. 1469, z późn. zm.),
- treści upoważnienia zamieszczonego w § 15 pkt 1 projektu uchwały budżetowej,
- upoważnienia zamieszczonego w § 15 pkt 9 lit. b projektu uchwały budżetowej.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Gorzyce 15 listopada 2023 r. wydał zarządzenie nr 129/23 w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie uchwały budżetowej Gminy Gorzyce na 2024 rok oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2040.

Wskazany zarządzeniem Wójt Gminy Gorzyce postanowił przedłożyć projekt uchwały budżetowej z uzasadnieniem oraz projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wraz z objaśnieniami Radzie Gminy Gorzyce i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Rzeszowie.

Zarządzenie wraz z projektem uchwały budżetowej wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie 15 listopada 2023 r.

Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (również w formie dokumentu elektronicznego) wpłynął 15 listopada 2023 r.

Projekt uchwały budżetowej odpowiada postanowieniom Rady Gminy Gorzyce z 31 sierpnia 2010 r. nr L/328/10 w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej i szczególności uchwalania budżetu.

Uzasadnienie załączone do projektu uchwały budżetowej spełnia wymogi określone przez wskazaną uchwałę. Materiały informacyjne, wymagane przez § 2 pkt 2 uchwały, załączono do projektu uchwały budżetowej.

Dochody budżetu gminy zaplanowano w wysokości 79.729.511,97 zł, w tym dochody bieżące w wysokości 63.772.153,98 zł, a dochody majątkowe w wysokości 15.957.357,99 zł.

Prognozę dochodów opracowano przy uwzględnieniu źródeł dochodów gminy określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2267, z późn. zm.), wielkości dochodów z tytułu dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, subwencji ogólnej oraz założeń i wskaźników makroekonomicznych przyjętych do opracowania projektu budżetu państwa na 2024 rok.

Wydatki budżetu ustalono w wysokości 78.789.511,97 zł, w tym wydatki bieżące w wysokości 63.771.043,44 zł, a wydatki majątkowe w wysokości 15.018.468,53 zł.

Wydatki przeznaczono zasadniczo na realizację zadań własnych i zadań zleconych. Uwzględniono zakres i rodzaj zadań gminy wynikający z obowiązujących ustaw oraz wskaźniki i założenia makroekonomiczne przyjęte przy opracowaniu projektu budżetu państwa.

Zaplanowano także wydatki w postaci dotacji na pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego. Z tabeli, w której określono wydatki budżetu na 2024 rok oraz z załącznika Nr 8 tj. „Plan dotacji udzielanych z budżetu Gminy Gorzyce w 2024 roku” wynika, że zaplanowano w rozdziale 60013 w § 6300 dotację celową w formie pomocy finansowej dla Województwa Podkarpackiego na inwestycje na drogach wojewódzkich oraz w rozdziale 60014 w § 6300 dotację celową w formie pomocy finansowej dla Powiatu Tarnobrzeskiego na inwestycje na drogach powiatowych. Przepis art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stanowi, że gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej. Z kolei art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stanowi, iż wydatki budżetów

jednostek samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, w szczególności na pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego odrębną uchwałą. Z przepisów powyższych wynika że podstawą zaplanowania w budżecie wydatków na pomoc jest odrębna uchwała rady o udzieleniu takiej pomocy. Warunkiem zaplanowania dotacji w budżecie jest podjęcie odrębnej uchwały o udzieleniu pomocy finansowej nie później niż łącznie z uchwałą budżetową.

W § 9 ust. 2 projektu uchwały określono i zaplanowano wydatki w formie dotacji przedmiotowej dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Gorzycach z tytułu dopłat do 1m³ odprowadzanych ścieków. Należy zwrócić uwagę, że Uchwała Nr LVIII/390/23 z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie dopłat do taryf określiła dopłaty obowiązujące tylko do 31 grudnia 2023 r. Bez aktualnej uchwały nie ma podstaw do planowania wydatków w formie dotacji przedmiotowej w budżecie na 2024 r.

W Załączniku Nr 8 projektu uchwały „Plan dotacji udzielanych z budżetu Gminy Gorzyce w 2024 roku” w dziale 921 rozdział 92120 określono dotacje celowe dla: Parafii Wrzawy „Wykonanie prac budowlano-konserwacyjnych przy zabytkowej murowanej plebanii Parafialnej we Wrzawach” w kwocie 390.000,00 oraz dla Parafii Gorzyce „Renowacja zabytkowego kościoła pw. Św. Franciszka Salezego i św. Andrzeja Boboli w Gorzycach” w kwocie 998.636,36 zł, na które zgodnie z uzasadnieniem do projektu uzyskano promesy wstępne dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków odpowiednio w kwocie 382.200,00 zł i 978.663,63 zł. Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.: Dz.U. z 2022 roku, poz. 840, z późn zm.) - w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Przypomnieć należy że dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków przyznawane jest zgodnie z zasadami i trybem udzielania dofinansowania określonymi w uchwale Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Przyjęta w projekcie uchwały budżetowej szczegółowość planu dochodów i planu wydatków budżetu odpowiada wymogom określonym odpowiednio w przepisach art. 235 i art. 236 ustawy o finansach publicznych oraz ustalonym we wskazanej wyżej uchwale Rady Gminy Gorzyce z dnia 9 listopada 2010 r.

Paragraf § 8 ust.2 projektu uchwały budżetowej zawiera postanowienie o wyodrębnieniu dotacji i wydatków związanych z realizacją zadań własnych określonych w załączniku Nr 14 projektu uchwały budżetowej. Zgodnie z art. 237 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego wyodrębnia się dochody i wydatki związane z realizacją:

- 1) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami;
- 2) zadań wykonywanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej;
- 3) zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.

W związku z powyższym brak jest podstaw do wyodrębniania w budżecie dotacji na zadania własne.

Paragraf 8 ust. 3 projektu uchwały budżetowej stanowi, że wyodrębnia się wydatki

związane z realizacją zadań na podstawie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zgodnie z tabelą. Jest to zgodne z art. 237 pkt 2 ustawy o finansach publicznych z którego wynika, że w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego wyodrębnia się między innymi dochody i wydatki związane z realizacją zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego. Wyodrębnienie powinno jednak dotyczyć dochodów otrzymanych na podstawie umów lub porozumień oraz wydatków realizowanych z tych dochodów przez jednostkę. W tabeli zawartej w § 8 ust. 3 projektu uchwały wyodrębniono natomiast wydatki związane z realizacją zadań na podstawie umów lub porozumień stanowiące dotacje z budżetu gminy, a nie wydatki realizowane z otrzymanych dochodów.

Ujęcie danych dotyczących dochodów i wydatków jest zgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j.: Dz.U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.).

Warunek o którym mowa w przepisie art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), w myśl którego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6, jest spełniony.

W § 3 projektu budżetu ustalono nadwyżkę budżetową w kwocie 940.000,00 zł. Określono też, że nadwyżka zostanie przeznaczona na wykup papierów wartościowych oraz spłatę pożyczek i kredytów. Zapis dotyczący przeznaczenia nadwyżki budżetu należy skorelować z zapisem § 4 określającym łączną kwotę planowanych rozchodów w wysokości 940.000,00 zł z tytułu spłaty otrzymanych kredytów i pożyczek paragraf 992 „Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów”. Określając rozchody nie uwzględniono przeznaczenia nadwyżki budżetu również na wykup papierów wartościowych. Powyższe wymaga wyjaśnienia.

Rozchody budżetu ustalono w wysokości 940.000,00 zł, z tytułu spłat otrzymanych kredytów i pożyczek.

Określono limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy w kwocie 1.500.000,00 zł.

Poprawnie ustalono wysokość rezerw: ogólnej i celowej na zadania własne gminy z zakresu zarządzania kryzysowego.

W przedstawionym projekcie uchwały budżetowej w § 11 określono szczególne zasady wykonywania budżetu gminy w roku budżetowym 2024. Ustalono także dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu gminy. W § 11 ust. 2 określono szczególną zasadę wykonywania budżetu na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, podając błędną podstawę prawną. W treści § 11 ust. 2 powołano art. 182, dalej art. 181 i art. 111 ustawy. Takich numerów jednostek redakcyjnych nie zawiera przywołana ustawa. Powyższe wymaga skorygowania.

Natomiast w § 11 ust. 3 określono w planie dochodów i wydatków związanych ze świadczeniem usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych -

dochodów i wydatków finansowanych z tych dochodów, związanych ze szczególną zasadą wykonywania budżetu wynikającą z odrębnych ustaw w dziale 900 rozdziale 90002 § 049 „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w kwocie 3.100.000,00 zł i zaplanowanie wydatków w tej samej wysokości w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” - bez jednoczesnego określenia szczególnej zasady wykonywania budżetu wynikającej z odrębnej ustawy tj. art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz.U z 2023, poz. 1469, z późn. zm.), co jest niezgodne z art. 212 ust.1 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Z treści przepisu art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1297, z późn. zm.) wynika, że z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Dochody z tytułu wpływów za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zaplanowane w dziale 900 rozdział 90002 pokrywają w całości koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, na które wydatki zaplanowano w dziale 900 rozdział 90002.

Wyodrębniono wydatki funduszu sołeckiego. Zaplanowano wydatki na zadania wynikające z uchwał podjętych przez zebrania wiejskie poszczególnych sołectw.

Opis wydatków w sołectwie Wrzawy „Zakup sprzętu sportowego”, w sołectwie Zalesie Gorzyckie „Dofinansowanie projektu drogi asfaltowej do posesji mieszkańców”, uniemożliwia ich cenę z punktu widzenia zadań gminy, w szczególności nie wynika z nich, na czyj użytek zostanie zakupiony sprzęt sportowy oraz czy dofinansowany będzie projekt drogi stanowiącej mienie gminne.

W sołectwie Motycze Poduchowne zaplanowano zakup stroi dla Koła Gospodyń Wiejskich. Zgodnie z art. 2 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku sołectwa, są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Katalog zadań własnych gminy określa art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich – koło gospodyń wiejskich podlega wpisowi do Krajowego Rejestru kół Gospodyń Wiejskich i z chwilą wpisu nabywa osobowość prawną. Zgodnie z art. 23 ustawy koło gospodyń wiejskich może otrzymywać dotacje celowe na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 3 tej ustawy, według zasad określonych w odrębnych przepisach. W obecnym stanie prawnym nie ma możliwości finansowania wydatków kół gospodyń wiejskich bezpośrednio z budżetu gminy.

W załączniku Nr 11a stwierdzono rozbieżności między nazwą zadań wprowadzonych do budżetu, a wnioskami sołectwa Sokolniki:

- wniosek sołectwa zadanie „Promocja tradycji wiejskiej zakup butów i stroi ludowych”,

wprowadzono do budżetu „Promocja tradycji wiejskich – zakup butów ludowych dla Domu Kultury w Sokolnikach”.

Zgodnie z art. 2 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołectkim (Dz.U. z 2014 r. poz. 301 ze zm.) środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które są zgłoszone we wniosku sołectwa. Różnice zakresu tego zadania wymagają wyjaśnienia.

Z kopii wniosku/ uchwały zebrania wiejskiego Sołectwa Zalesie Gorzyckie zgłaszającego przedsięwzięcia do wykonania w ramach Funduszu Sołectkiego nie wynika data wpływu wniosku do Urzędu Gminy. Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawa o funduszu sołectkim z dnia 21 lutego 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 301) w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy wniosek, sołtys przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wniosek celem uwzględnienia go w projekcie budżetu gminy. Powyższe wymaga wyjaśnienia.

Upoważnienie Wójta Gminy Gorzyce do „zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku budżetowego przejściowego deficytu budżetu do wysokości 1.500.000,00 zł” zawarte w § 15 pkt 1 projektu uchwały należy porównać z ustalonym w § 5 projektu budżetu limitem zobowiązań na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu Gminy w kwocie 1.500.000,00 zł. Limit zobowiązań ustalono z tytułu zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych w kwocie 1.500.000,00 zł. Omawiane upoważnienie Wójta nie obejmuje zobowiązań z tytułu emitowanych papierów wartościowych. Powyższe wymaga wyjaśnienia, zwłaszcza że zakres upoważnienia musi być ściśle określony, tak aby nie było wątpliwości co do tego, do zaciągania jakich zobowiązań organ stanowiący upoważnia organ wykonawczy.

W § 15 pkt 9 lit. b projektu uchwały zawarto upoważnienie dla Wójta Gminy Gorzyce udzielone na podstawie art.111 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Zgodnie z Art. 213 ustawy o finansach publicznych w uchwale budżetowej nie zamieszcza się przepisów niezwiązanych z wykonywaniem budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Wynikające z art. 258 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych upoważnienie do przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy - jest uzależnione od udzielenia uprzednio tego rodzaju upoważnienia organowi wykonawczemu. Skoro upoważnienie dla Wójta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy zostało zawarte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej, tam też powinny zostać umieszczone zapisy do przekazania udzielonych Wójtowi upoważnień także w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy.

W załączniku do projektu uchwały budżetowej zawarto zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu gminy, zgodnie z treścią przepisu art. 214 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Dane zawarte w projekcie uchwały budżetowej wskazują, iż w przygotowanym projekcie uwzględniono wymagania dotyczące strony merytorycznej budżetu.

Przedstawiony projekt uchwały budżetowej może być podstawą do dalszych prac nad podjęciem uchwały budżetowej, po uwzględnieniu przedstawionych uwag.

Z powyższych względów Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Pouczenie:

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy,
- 2) a/a.

PRZEWODNICZĄCA
Składu Orzekającego

m
mgr Iwona Stepień

BRITISH WOODWORKING

1950